

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

POJUNGIO KRAUJOSRUVA SPORTUOJANČIŲ ASMENŲ TARPE

Darbo autoriai. Urtė ŽAKARYTĖ (IV kursas), Greta KAZLAUSKAITĖ (VI kursas).

Darbo vadovas. Doc. dr. Saulius GALGAUSKAS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Ausų, nosies, gerklės ir akių ligų klinika.

Darbo tikslas. Nustatyti pojungio kraujosruvos paplitimo dažnį, sukeliančius veiksnius, klinikinius simptomus, gydymą bei išėjis tarp sportuojančių asmenų.

Darbo metodika. 2023 m. kovo – balandžio mėnesiais vykdyta anoniminė anketinė apklausa sudaryta iš 22 klausimų. Anketoje pateikti klausimai apie rizikos veiksnius: gretutines ligas, antikoagulantų vartojimą. Apklaustieji turėjo nurodyti sportavimo pobūdį bei dažnį. Išsamiau klausta apie pojungio kraujosruvos atsiradimo dažnį, sukeliančius veiksnius, simptomus, gydymą ir komplikacijas. Duomenų analizė atlikta Ms Excel, SPSS 29.0. Duomenys laikyti statistiškai reikšmingais, kai $p < 0.05$.

Rezultatai. Tyrime dalyvavo 200 asmenų, iš jų 55.5% moterų ($n=111$) ir 44.5% vyrų ($n=89$). Beveik pusė tiriamųjų (49.5%, ($n=99$)) nurodė, kad bent kartą fizinio aktyvumo metu susidarė pojungio kraujosruva. Dauguma respondentų sportuoja 3–4 kartus per savaitę (47.0%, ($n=94$)), dažniausiai apklaustieji užsiima jėgos sportu bei lengvąja atletika (atitinkamai 52.0% ($n=104$) ir 33.5% ($n=67$) respondentų). Tyrimo metu nustatytas statistiškai reikšmingas ryšys tarp pojungio kraujosruvos susidarymo fizinio aktyvumo metu ir amžiaus ($p < 0.001$). Dažniausiai kraujosruva stebėta 18–24 ir 25–30 metų amžiaus grupėse (atitinkamai 37.4% ($n=37$) ir 36.4% ($n=36$) respondentų). 39.0% ($n=78$) apklaustųjų nurodė, kad turi gretutinių ligų, iš jų dažniausios neurologinės, širdies ir kraujagyslių, ir endokrinologinės (atitinkamai 10% ($n=20$), 8% ($n=16$) ir 7% ($n=14$) respondentų). Nustatyta statistiškai reikšminga sąsaja tarp pojungio kraujosruvos susidarymo ir gretutinių ligų: 56.6% ($n=56$) tiriamųjų, turinčių gretutinių susirgimų, stebėjo kraujosruvos atsiradimą fizinio aktyvumo metu ($p < 0.001$). 3.0% ($n=6$) tiriamųjų vartoja antikoagulantus, tačiau statistiškai reikšmingo ryšio tarp pojungio kraujosruvos susidarymo ir antikoagulantų vartojimo nenustatyta ($p=0.092$). Pojungio kraujosruva statistiškai reikšmingai dažnesnė mėgėjiškai sportuojančių tarpe nei tarp profesionalių sportininkų (atitinkamai 78.8% ($n=78$) ir 21.2% ($n=21$) respondentų) ($p=0.027$). Statistiškai reikšmingai daugiau vyrų stebėjo kraujosruvą nei moterų (atitinkamai 68.7% ($n=68$) ir 31.3% ($n=31$), $p < 0.001$). 23.5% ($n=24$) respondentų nurodė, kad pojungio kraujosruva atsirado tik kartą, o 17.6% tiriamųjų ($n=18$) teigė, kad būklė kartojasi kas tris mėnesius. Nustatytas statistiškai reikšmingas ryšys tarp pojungio kraujosruvos susidarymo kairėje/dešinėje akyje ir lyties, moterys dažniau stebėjo kraujosruvą dešinėje akyje, o vyrai kairėje (atitinkamai 67.7% ($n=21$) ir 61.8% ($n=42$) respondentų, $p=0.006$). Dauguma tiriamųjų (76.5%, ($n=78$)) pastebėjo, kad kraujosruva

atsirasdavo keliant sunkius svorius/daiktus. Nustatyta statistiškai reikšminga sąsaja tarp kairės/dešinės akies ir simptomų, 35.0% (n=21) respondentų jautė simptomus atsiradus kraujosruvai dešinėje akyje, o 65.0% (n=39) kairėje (p=0.002). Dažniausi simptomai: akies dirglumas, pojūtis „tarsi būtų patekę smėlio į akį“, diskomfortas mirksint (atitinkamai 55.4% (n=36), 35.4% (n=23) ir 27.7% (n=18) respondentų). Net 30.4% (n=31) dėl šios būklės kreipėsi pas gydytoją oftalmologą, o 4.9% (n=5) į skubios pagalbos skyrių. 96.7% (n=30) respondentų nurodė, kad buvo atlikti regos aštrumo ir oftalmoskopijos tyrimai, 70.9% (n=22) tonometrija. Dauguma tiriamųjų (58.8%, (n=60)) gydėsi drėkinamaisiais akių lašais. 42.2% (n=43) apklaustųjų nurodė, kad kraujosruva išnyko po savaitės, 41.2% (n=42) po dviejų savaitių, 10.8% (n=11) po trijų savaitių. 5.9% (n=6) respondentų teigė, kad dėl šios būklės kilo komplikacija – konjunktyvitas.

Išvados. Beveik pusė respondentų teigė, kad bent kartą fizinio aktyvumo metu susidarė pojungio kraujosruva. Kraujosruvos susidarymas labiau būdingas jaunesnio amžiaus tiriamiesiems. Daugiau nei pusei apklaustųjų, turinčių gretutinių susirgimų, pastebimas kraujosruvos atsiradimas fizinio aktyvumo metu. Pojungio kraujosruva dažnesnė mėgėjiškai sportuojančių tarpe. Lyginant pagal lytis – dvigubai daugiau vyrų pastebėjo kraujosruvos atsiradimą fizinio aktyvumo metu; moterys dažniau stebėjo kraujosruvą dešinėje akyje, o vyrai kairėje. Dažniausi pojungio kraujosruvos simptomai: akies dirglumas, pojūtis „tarsi būtų patekę smėlio į akį“, diskomfortas mirksint. Daugumai tiriamųjų kraujosruva rezorbavosi tarp vienos ir dviejų savaitių.

Raktažodžiai. Pojungio kraujosruva; Sportas; Subkonjunktyvinis kraujavimas.